

Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove. (Afskrivning af bygninger på lejet grund m.v.).

(Lovforslag nr. L 1. Fremsat 5/10 77).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Camre (S):

Uden for den eksisterende afskrivningslov er der en særlig adgang til at afskrive på bygninger på lejet grund, og dette uanset om disse bygninger tjener erhvervsmæssige formål eller rent private formål såsom sommerhuse, parcelhuse el. lign.

Med det forslag, som skatteministeren her har fremsat, ændres lovgivningen således, at afskrivning på bygninger, der udelukkende tjener rent private formål, ikke mere er tilladt. Jeg kan på socialdemokratiets vegne sige, at vi er enige i, at dette vil være retfærdigt; der er ikke nogen grund til, at man skulle have et særligt nedslag i skatten i en anledning som denne. Det er klart, at vurderingen af ejendomme af den nævnte art normalt vil ligge lavere, og derved vil der være taget hensyn til det i prisen på dem og dermed også i formueskattemæssig henseende, hvis man skulle komme op over denne grænse.

Det har også været således, at når man har fortaget afskrivninger af denne art på bygninger på lejet grund, så har man ikke skullet foretage en indtægtsføring af genvundne afskrivninger, altså det beløb, der fremkommer, hvis man i en senere fase sælger ejendommen til en pris, der ligger over det, man har nedskrevet den til. Denne adgang til at undgå beskatning af en sådan genvundet afskrivning fjernes også med det foreliggende forslag.

Jeg kan på socialdemokratiets vegne tilslutte mig, at denne lovgivning gennemføres og i øvrigt tilsige en hurtig og velvillig udvalgsbehandling.

Glensgård (FP):

Man skulle ikke tro, det var muligt for skatteministeren at fremsætte et forslag, som kunne have sympati fra fremskridtspartiets side. I det forslag, der ligger her, er der imidlertid et par helt naturlige ændringer, som vi naturligvis kan støtte.

Selve forslaget om de private afskrivninger af fast ejendom på lejet grund vil vi godt se nærmere på i udvalget, for der er nok ingen tvivl om, at skatteministeren her har oppustet noget. Men det er klart, at hvis det er tilfældet, som skatteministeren har antydnet i sin skriftlige fremsættelse, at der er et hul i lovgivningen her, som måske hidtil ikke har været udnyttet særlig godt, men måske i fremtiden vil blive det, så er vi meget villige til at se på dette forslag i udvalget. Som sagt håber vi, at skatteministeren vil give nogle rimeligt gode svar – det er vi ikke forvænt med – i forbindelse med dette lovforslag, og så vil vi ikke afvise at støtte ministeren i at gennemføre forslaget.

Anders Andersen (V):

Jeg er enig med skatte- og afgiftsministeren i, at der er et problem i den lovgivning, der her er fremsat lovforslag om, men problemet er måske ikke helt så enkelt, som der gives udtryk for i lovforslaget, i hvert fald med hensyn til at ændre de bestående forhold.

Venstre er enig i, at genvundne afskrivninger bør beskattes, ligesom de gør inden for andre områder. Ingen tvivl om det. Problematikken opstår i forbindelse med afskrivning eller ikke afskrivning, når man bygger på lejet grund med tilbagefaldspligt, for det er det, der sådan set er problemstillingen. Det trænger vel til en nøjere undersøgelse i udvalget, hvordan det så vil blive over for kommuner og andre, der udlejer grunde, og hvordan man vil komme til at skulle forholde sig i så henseende. Men det egner sig bedre til en drøftelse under udvalgsarbejdet.

Det, som nok er et andet problem, er den tilbagevirkende kraft, som ministeren giver lovforslaget, om det er rimeligt over for dem, der har bygget under gældende lov. Jeg tænker på, at hvis man sælger en ejendom – det kan ske, fordi vedkommende skal forflyttes, måske til en anden egn af landet, og derfor er tvungen til at afhænde den ejendom, der er bygget under de vilkår, der har været gældende – ophører afskrivningsmulighederne. Det er klart, at en sådan ejendom vil falde væsentligt i pris til skade for ham, der har bygget den, og der kan være grund til at vurdere den problemstilling, der i så fald vil opstå.

[Anders Andersen]

Vi erkender altså, at der er nogle problemer her, men jeg tror også, vi må erkende, at løsningen af dem ikke er så enkel. Det at lade loven få tilbagevirkende kraft på den måde, som jeg før nævnte, kan måske virke urimeligt. Det er i hvert fald et spørgsmål, som vi nøjere må overveje under udvalgsbehandlingen.

Jeg kan for venstres vedkommende tilsige en saglig behandling af forslaget og for så vidt også en hurtig behandling af det, hvis ministeren kan fremskaffe de nødvendige oplysninger hurtigt nok.

Hagen Hagensen (KF):

Ved umiddelbar læsning forekommer forslaget næsten besnærende enkelt og ligetil. Væk med retten til afskrivninger på ejerboliger opført på lejet grund eller med accept af en hjemfalds- eller nedrivningsklausul og – som strøsukker oven på dette – alene gældende for tiden fremover. Når man læser det lidt nærmere, giver det et lidt andet billede. Bevarelsen af de hidtidige regler gælder kun for den, der nu ejer ejendommen. Det kan der nok være grund til at se noget på.

Delvis erhvervsmæssig benyttelse af en ejendom omfattes af forslaget, som det er. Når der er tale om, at det er i fysisk omfang, at man bruger ejendommen, gives der adgang til en forholdsmæssig afskrivning, men man udelukker denne, hvis man tidsmæssigt udnytter en ejendom til andet end bolig for ejeren. Så siger man: det er ikke en erhvervsmæssig udnyttelse af ejendommen. Også den regel skal man nok kigge lidt nærmere på.

For så vidt angår beskatning af de såkaldte genvundne afskrivninger, er der nok noget, man skal røre ved, og det vil vi da også nærmere se på i udvalget.

Forslaget er en udvidelse af beskatningsgrundlaget, og det kan vel nok give grund til overvejelse under alle forhold, om det er rimeligt at gøre det i alle tilfælde. Der kan være en usikkerhed for dem, der har opført eller vil opføre bygninger på lejet grund eller gøre brug af en fast ejendom med hjemfaldspligt eller med nedrivningsklausul. Under alle forhold er der noget, der gør, at der er noget at tænke over her, og en nøjere vurdering af forholdene synes at være påkrævet. Jeg kan i øvrigt henvise til, hvad der er beskrevet i bemærkningerne herom, at det jo

kun er, hvor der er tale om, at lejemålet om jorden virkelig kan tænkes at blive opsagt, at der også er grund til at give afskrivningsret.

Men hvorom alting er, det er allerede berørt af en tidligere ordfører, skærpende skatteregler bør næppe have tilbagevirkende kraft, og der er nok noget, vi ganske nøje skal gennemgå i udvalget, forinden der kommer en lov ud af dette. Men i det hele taget vil vi sige, at vi vil se på rimeligheden af forslaget under udvalgsarbejdet, som vi sagligt vil gå ind i, og så vil vi se på, hvad der kommer ud deraf og tage vores stilling dertil.

Jeg skal så lige føje til, at den lille bestemmelse, der regulerer forholdene vedrørende plejehjem m.v., slutter vi os til.

Melchior (CD):

Min gruppe har været ude for det beklagelige, at såvel vor ordfører som dennes stedfortræder har måttet melde forfald med kort varsel, og de mere saglige bemærkninger, herunder indvendinger imod det foreliggende forslag, må derfor for vort vedkommende vente til udvalgsbehandlingen.

CD skyr som altid bestemmelser med tilbagevirkende kraft som pesten, det er jo allerede nævnt af andre ordførere, der ligeledes har gjort opmærksom på en række betænkeligheder, som min gruppe synes at dele. Jeg må altså forbeholde mig vor tilbagevenden til disse ting i udvalget.

Ole Olsen (SF):

Socialistisk folkeparti har sympati for begge de ideer, der er indeholdt i lovforslaget, såvel dette, at afskrivninger på ejerboliger ikke kan finde sted, når de befinder sig på lejet jord, som forslaget om, at tilbageførte afskrivninger skal gøres til genstand for beskatning.

I modsætning til hr. Anders Andersen og flere af de foregående talere har jeg sådan set en indvending, der er rettet modsat. Det drejer sig om ejendomme, hvis den slags tilfælde eksisterer, som først for nylig er bygget på lejet jord, eller hvor der gælder hjemfaldspligt. Ministeren siger jo rigtigt i bemærkningerne under punkt c til lovforslaget, at i tilfælde, hvor man først lige er begyndt på afskrivningerne eller først lige har bygget det, er der meget lille forskel på en bygning af denne karakter og en bygning, der står på

[Ole Olsen]

en grund, man ejer. Der går der en lang år-række, og kalkulationen påvirkes næsten ikke af det, så vi kan sådan set ikke rigtig forstå, at man ikke kan gå lidt længere tilbage end den 1. januar 1978 i en lang række tilfælde.

Jeg går ud fra, at vi på samme måde, som ministeren sikkert vil love, at man kan se på hr. Anders Andersens problem, vel også kan se på det problem, jeg har nævnt her, i udvalget, og alt tyder jo på, at man i hvert tilfælde meget let kan skaffe et flertal for dette lovforslag.

Kaj Hansen (DKP):

Det er ikke det store provenu, skatte- og afgiftsministeren er ude efter med dette lovforslag, og det skulle så være en retfærdighedshandling for at få en ligelig beskatning. Vi er positivt indstillet over for lovforslaget. Det er sagt, at det har tilbagevirkende kraft. Det har det i og for sig kun delvis. Der sker ikke de nuværende lejere noget, men det er rigtigt, at når der sælges, så kan afskrivningen ikke føres videre på de nye lejere.

Jeg vil ikke udelukke, at det kan blive nødvendigt med nogle overgangsbestemmelser, hvis man skal prøve på at dele sol og vind lige. Jeg kunne sige med modsat fortegn af det, hr. Ole Olsen sagde, at det også er klart, at folk, der har bygget inden for en meget kort tidsfrist, før denne lov træder i kraft, selvfølgelig har regnet med disse afskrivninger et stykke ud i fremtiden, og loven sætter dem jo i en noget anden situation, end de havde regnet med.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Lovforslaget indeholder to afgørende forskellige punkter. På det ene punkt vil man indføre de regler, der gælder for afskrivning i al almindelighed, for de bygninger, der ligger på lejet grund, det er altså dette med beskatning af genvundne afskrivninger. Der kan jeg sige med det samme, at vi er positivt indstillet over for at gennemføre denne ændring.

Med hensyn til det andet punkt har det allerede af adskillige ordførere været sagt heroppefra, at det vil være nødvendigt at gennemgå det grundigt i udvalget, før man lægger sig fast på en endelig udformning af loven, og det vil jeg gerne slutte mig til. Jeg

kan sige, at vi er interesserede i at få dette område gennemgået og få foretaget de nødvendige ændringer.

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg må først beklage, at det ikke har været muligt for mig at høre de foregående ordførere. Jeg skal her sige, at vores principielle mening om dette forslag er, at de genvundne afskrivninger selvfølgelig skal undergives almindelig beskatning. I det hele taget mener vi, at disse afskrivningsmuligheder på dette område aldrig nogen sinde skulle have været indført; det havde været meget behageligt, hvis de ikke havde været der. De kan virke urimeligt, og de fleste af os må erkende, at på visse områder misbruges mulighederne i disse afskrivningsformer.

Men jeg må også sige, at hvis vi fjerner det sådan uden videre fra en bestemt dato, så de, som erhverver nye ejendomme, skal ind under den nye ordning og altså ikke kan foretage disse afskrivninger, hvis det er privat bolig, så vil det også gå ud over de besiddende. Jeg vil antage, at ejendomme, som i øjeblikket har disse muligheder for denne afskrivning, ville få deres muligheder for at få en, jeg ved ikke, om jeg må sige en rimelig pris, men i hvert fald en pris, der svarer til prisen for andre ejendomme, reduceret betydeligt, fordi den nye ejer nu ikke får disse fordele. Det vil sige, at man umiddelbart griber ind i bestående formueforhold, idet de, som har fået en bestemt vurdering af en ejendom, f. eks. ved sidste vurdering, ved gennemførelse af denne lov vil få en vurdering, som er lavere handelsmæssigt, det kan ikke undgås.

Så vil jeg endelig spørge ministeren, om ikke det er sådan, at de fleste beboelsesejendomme i Hanstholm kommune er bygget på lejet grund, og at langt de fleste beboere dér bruger afskrivningsreglerne, det vil sige, at man for næsten en hel by rammer hele den kapitaldannelse, som nu er sket i dette område. Man reducerer den med måske 25-30-35 pct. i dette område.

Hjortlund Christensen (DR):

Dette lovforslag er ikke at af dem, der kan sætte sindene i synderlig bevægelse. Fra retsforbundets side må jeg sige, at vi kræver lighed for loven også på dette punkt, men jeg

[Hjortlund Christensen]

vil gerne understrege det, hr. Anders Andersen og flere andre har sagt, nemlig at det vil give nogle overgangsproblemer med hensyn til de afskrivningsprocedurer, der har været, og dem, man havde formodet at få. Vi sidder desværre ikke i skatte- og afgiftsudvalget, men jeg håber, at lovforslaget vil få en fornuftig behandling med hensyn til overgangsproblemerne.

Ministeren for skatter og afgifter (Kampmann):

Jeg vil godt takke for den stort set velvillige behandling af lovforslaget. Alle erkendte jo, at der forelå et sæt af problemer, som lovforslaget tilsigtede at løse, men nogle var inde på, at der i forbindelse med løsningen af disse problemer var en række spørgsmål, man skulle se på i udvalget, og det er jeg naturligvis parat til. Men selve udgangspunktet synes de fleste at være enige om.

Må jeg sige til hr. Anders Andersen, at det ikke er en sædvanlig konstruktion med tilbagevirkende kraft, vi diskuterer her. En sædvanlig diskussion om tilbagevirkende kraft ville have drejet sig om et eller andet i retning af, at vi ikke havde skrevet den 1. januar 1978, men 1976 eller 1975 eller 1974. Det havde været den mere traditionelle opfattelse af tilbagevirkende kraft. Derfor er der ingen grund til, at hr. Melchior bliver så nervøs over diskussionen om tilbagevirkende kraft alene på foranledning af hr. Anders Andersens bemærkninger.

Hr. Hagen Hagensen var inde på, at det betyder en udvidelse af beskatningsgrundlaget, og det er jo rigtigt, det er jo retningen. Men vi har også nok lov til at diskutere størrelsen af denne udvidelse, og så tror jeg, vi kan være enige om, at den trods alt er ganske beskeden i dag. I hvert fald hvis hr. Hagen Hagensen alene bliver forskrækket over retningen, så kan jeg forstå reaktionen, men vi andre hører nu til dem, der også vil tage bestik af situationen. Vi ser på, hvor meget udvidelsen andrager efter dette forslag, og så er der ikke nogen grund til nervøsitet.

Hr. Arne Bjerregaard stillede et konkret spørgsmål om Hanstholm, og dér skal jeg sige, at det er fuldstændig rigtigt, som hr. Arne Bjerregaard sagde, at der ligger en række huse, der vil blive omfattet af dette forslag. Mærkelig nok var der ikke nogen, der

nævnte det, jeg selv mener talmæssigt er et langt større problem end husene i Hanstholm, nemlig sommerhuse på lejet grund. Det er utvivlsomt et langt større problem end det, hr. Arne Bjerregaard nævner her, og det kunne man godt have nævnt, når man nu skulle begrunde sin stillingtagen. Det er vel her, det store område ligger, hvor det er helt urimeligt, at der kan gives de pågældende sommerhuse afskrivningsmuligheder uden for afskrivningsloven. Men det er rigtigt, at i Hanstholm ejes jorden af staten, og de huse, der er opført dér, står derfor på lejet grund. De har en afskrivningsret i dag, som efter de oplysninger, jeg har fået, andrager 1,1 pct. årligt af bygningernes opførelsessum.

Uanset hvordan hr. Arne Bjerregaard regner, kan det, hvis man ophæver denne regel, nok ikke medføre, at kapitalværdien eller bygningernes værdi skulle falde, forstod jeg på hr. Arne Bjerregaard, mellem 25 og 30 pct. Jeg ved ikke rigtig, hvad det er for en regnebog, der er lagt til grund herfor, hvis det, at man ophæver en afskrivningsret på 1 pct., skulle medføre, at kapitalværdien faldt med 25–30 pct. Det er i hvert fald en interessant kapitaliseringsfaktor, vi opererer med her.

Anders Andersen (V):

Må jeg sige til skatte- og afgiftsministeren, når han taler om tilbagevirkende kraft: for venstre er det også et spørgsmål om, hvorvidt man behandler de medborgere på en rimelig måde, som har handlet efter den lovgivning, der har været gældende. Der bliver altså tale om tilbagevirkende kraft for dem, der af en eller anden årsag må afhænde de boliger, som de har bygget efter gældende lov, og det vil få indflydelse på prisen. Jeg er ikke helt sikker på, om de folk, der rammes af det – det være sig få eller mange, det bliver formodentlig få – ikke vil føle, at denne lov har tilbagevirkende kraft. Det er et spørgsmål om at behandle folk hæderligt og ordentligt, når man ændrer på denne lovgivning. Det håber jeg også at skatte- og afgiftsministeren vil være med til og vil forstå, at der også er etik i det.

Arne Bjerregaard (KrF):

Med hensyn til kapitaliseringsfaktoren er det da klart, at i det øjeblik, man har et vist

[Arne Bjerregaard]

gode på sin ejendom, nemlig en afskrivning, så har den en større værdi. Jeg kan ikke forestille mig, at det skulle være helt unaturligt, at en ejendom, der i dag er 400.000 kr. værd, efter at vi har fjernet muligheden for den nye ejer for denne afskrivning, kun kan afhændes til 300.000 kr., og så har vi de 25 pct. Jeg siger ikke, at det er sådan, men jeg siger, at det ville være meget sandsynligt, at det bliver sådan. Det er den måde, jeg prøver at regne på. Så er det, jeg siger, at en hel by nu bliver ramt kapitalmæssigt, og i Hanstholm by vil det være sådan, at den kapitaliserede værdi for denne by sænkes med måske 25-35 pct.

Ministeren for skatter og afgifter (Kampmann):

Jeg er enig med hr. Anders Andersen i, at der naturligvis også er et etisk og moralsk spørgsmål i overgangsreglerne, og det synes jeg vi kan drøfte i udvalget. Samtidig synes jeg, vi skal give hr. Arne Bjerregaard et par uger til at konstruere et sandsynligt regnestykke, som viser, at kapitalværdien falder med 25-30 pct. ved afskaffelse af en afskrivningsret på 1 pct.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af investeringsfundsloven og kildeskatteloven.

(Lovforslag nr. L 2. Fremsat 5/10 77).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Camre (S):

Ved det foreliggende lovforslag foretages der ændringer i to love, nemlig dels investeringsfundsloven og dels lov om opkrævning af indkomst- og formueskat af personer.

Det første punkt drejer sig om investeringsfundsloven. Det er således, at når man beregner den højest tilladte størrelse af en henlæggelse til investeringsfond, så tager man udgangspunkt i det skattepligtige overskud. I dette skattepligtige overskud regulerer man så for renteindtægter og renteudgifter, som jo ikke er, om jeg så må sige, resultater af den ordinære erhvervsmæssige drift; og af det tal, man når frem til, kan man så henlægge 25 pct.

Forslaget her indebærer, at det skattemæssige overskud tillige skal korrigeres eller reguleres for gevinster og tab, der opstår på grund af valutakursændringer; sådanne valutakursændringer kan heller ikke siges at være et led i den ordinære drift, og det må være naturligt, at de trækkes ud af grundlaget for henlæggelsen til investeringsfond.

Så er der yderligere til samme lov en ændring, der indebærer, at henlæggelser til investeringsfond også skal kunne nyttiggøres til investeringer i dræningsanlæg i jordbrugsbedrifter, og det er vi fra socialdemokratiets side enig i, eftersom investering i sådanne dræningsanlæg fuldt så meget kan være produktive investeringer som andre investeringer.

Den ændring, jeg nævnte først, ændringen vedrørende reguleringen af det indkomstgrundlag, der kan lægges til grund for henlæggelse til investeringsfond, skal også være gældende for det indkomstgrundlag, der gælder for den andel af et overskud, som kan overføres til særskilt beskatning hos en medhjælpende hustru. Vi er fra socialdemokratiets side også på dette punkt enig med ministeren i, at sådanne valutakursoverskud, henholdsvis -underskud, heller ikke bør indgå i dette tal. Jeg kan derfor tilsige socialdemokratiets velvillige medvirken til dette lovforslags udvalgsbehandling og gennemførelse.

Ove Jensen (FP):

Fremskridtspartiet har ingen indvendinger mod det fremsatte lovforslag, der, som det fremgår af bemærkningerne, er en konsekvens af tidligere ændringer i skattelovgivningen.